

Naar Eieren af Fæstegods ikke har opfyldt de i det Foregaaende fastsatte Betingelser for Inddragningsrettens Bevarelse, skal det dog, idet Retten saaledes for Fremtiden opføres, være ham uforment til Fyldestgjørelse af tidligere erhvervet, men endnu ikke benyttet Ret til Inddragning af Fæstjord, at indtage saa meget fæsteligstigt Hartkorn, som udgjør en niende Del af det Hartkorn, ved hvis Salg til Fæstere eller deres Efterladte Retten er erhvervet uden Hensyn til de solgte Gaardes Antal.

Underændringsforslag af Breinholt, Carlsen, Estrup, Fischer, Hansen og Moltke-Bregentved:

Til § 2.

2) Paragrafen affattes saaledes:

Inden den 1ste April 1874 skal enhver Jordbrot, som vil gjøre Brug af den ved Forordningerne af 8de Juni 1787 og 27de September 1805 hjemlede Ret til at fratage Fæstegaarde Jord til Skovs Oppløsning og Fredning, nøagtigt angive for Indenrigsministeren, paa hvilke Dele af Godset han vil anvende denne Ret, og Afvigelse fra det saaledes Angivne skal derefter kun kunne finde Sted med Indenrigsministerens Samtykke.

Af Breinholt:

Til § 3

3) Til Paragrafen føies et nyt Stykke saalydende:

Ved denne Bestemmelse gjøres ingen Forandring i den Godsieieren i Overensstemmelse med Forordningen af 9de Juli 1814 og Rancellistkrivelse af 20de Juli 1819 tilkommende Ret til Udvisning af Skolebrændsel.

Af Breinholt, Carlsen, Estrup, Fischer, og Moltke-Bregentved:

Til § 4.

4) Sidste Stykke af Paragrafen affattes saaledes:

Retten til at udtage Jord af Godset til Raadighed som over Hovedgaardsjord i Henshold til Lov af 19 Februar 1861 § 2 skal for Fremtiden kunne benyttes uden Hensyn til Antallet af solgte Gaarde.

Mindretallet (Carlsen, Estrup, Fischer og Moltke-Bregentved) maa, som ovenfor anført, fraraade Lovforslagets Vedtagelse, da det maa fastholde, at Love, som indskrænke Eiendomsraadighed, ligesaafuldt som Love, der fremtvinge Eiendomsaffaaelse, kun bør vedtages, naar Nødvendigheden byder det, og en saadan Nødvendighed for dette Lovforslags Vedtagelse efter vor Formening ubetinget ikke er tilstede, ja, neppe nok er søgt paavist under Forhandlingerne, ved hvilke man, endog fra Regeringens Side, langt mere synes at have havt Die for, hvor langt man kunde gaa i Indskrænkning af Godsieernes Raadighed over deres Gods, uden at komme i Kollision med Grundlovens § 82, end for, hvorvidt Almenvellet krævede saadanne Indskrænkninger.

Lovforslaget tager efter vor Mening Sigte paa Godsieerne og ikke paa Almenvellet, — det er en Tendentslov, hvis Formaal nærmest synes at være at ægre Godsieerne ud af deres Eiendom ved efterhaanden at indskrænke deres Eiendomsraadighed og paa Godsieerens Bekostning at tillægge anden Mand Rettigheder (cfr. §§ 7—9—10), som han hidtil har savnet enhver legal Adkomst til. Lovforslaget har endog ved at forfølge disse Formaal overset, at flere dertil sigtende Bestemmelser vilde kraftigt modarbejde det, som man dog til andre Tider har opstillet som et uafviseligt Krav for Almenvellet: Selvbetjendoms hurtigtigt multige Fremme.

Vi betragte en saadan Tendentslovgivning som utilstedelig, som svækkende den Retfærdighedsfølelse, der maa være Bærer af al Selvsstyrkelse, og som undergravende Grundlaget for Samfundsordenen: Afgtelsen for hver Mandes Ret. Vi anse det for usforvarligt ligesaa meget af Hensyn til det Almene som af Hensyn til den Enkelte, at Ret og Billighed offres ved at give efter for en ugrundet Afgtation.

Efter vor Mening vil det være saavel i hele Samfundets som i begge de nærmest interesserede Parters velforstaede Interesse, at man opgiver Forsøgene paa at gennemføre Bestemmelser, som synes at ville betage vedkommende Eiere Raadighed over deres Eget